Työelämä, tasa-arvo ja monimuotoisuus

Eduskunnan kuulemistilaisuus 10.2.2016

Marjut Jyrkinen, FT, dosentti
Helsingin yliopisto
WeAll -tutkimushanke

Hanketta rahoittaa Suomen Akatemian yhteydessä toimiva strategisen tutkimuksen neuvosto (STN). Sen tehtävä on rahoittaa pitkäjänteistä ja ohjelmamuotoista tutkimusta, joka tuottaa ratkaisuja merkittäviin suomalaisen yhteiskunnan haasteisiin. WWW.AKA.FI/STN

Projektet finansieras av rådet för strategisk forskning (RSF) vid Finlands Akademi. RSF har till uppgift att finansiera långsiktig forskning i programform vars ändamål är att finna lösningar på viktiga utmaningar i det finländska samhället. WWW.AKA.FI/SV/RSF

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

HANKEN

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

strateginen TUTKIMUS

SUOMEN AKATEMIA
FINLANDS AKADEMI
ACADEMY OF FINLAND

Maahanmuuttajuus ja monimuotoisuus

- Työmarkkina-asema on keskeinen maahanmuuttajien *yhteiskuntaan integroitumista* määrittävä tekijä.
- Monimuotoisuus on työelämän haaste ja mahdollisuus.
- Maahanmuuttajat eivät ole yhtenäinen ryhmä työelämässä.
- Rekrytoinneissa on taipumusta liittää hakijat erilaisiin sosiaalisiin kategorioihin, kuten sukupuoleen, ikään tai etnisyyteen; ryhmiin liitetään helposti stereotyyppisiä oletuksia → esimerkiksi tiettyyn etniseen ryhmään kuuluva arvioidaan ominaisuuksiltaan parempana tai heikompana kuin toiseen ryhmään kuuluva.

Maahanmuuttajat työelämässä: tyypillisiä piirteitä

- Ulkomaalaistaustaiset useammin työntekijäammateissa kuin suomalaistaustaiset, harvemmin asiantuntija-ammateissa.
- Työsuhteet useammin määrä- tai osa-aikaisia; ei vähene iän myötä.
- Työajat epätyypillisiä: iltatyö ja vuorotyö, viikonlopputyö.
- Yrittäjyys, erityisesti miehillä.
- Korkea-asteen koulutus ei kohenna samoin työmarkkina-asemaa kuten suomalaistaustaisilla.
  - Ulkomaisten tutkintojen tunnistamattomuus.

Lähde: Tilastokeskus, THL ja Työterveyslaitos, Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi -tutkimus 2014-15.

Yhteiskunnallinen ja taloudellinen kestävyys

- Hyvinvointia edistämällä yhteiskunnallinen kestävyys vahvistaa sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa.

- Tutkimusten mukaan tasa-arvo edistää yhteiskunnan taloudellista vaurautta (Maailman talousfoorumi, The Gender Gap Report vuosina 2006-2015).

- Ratkaisevan tärkeää, että ihmisillä mahdollisuus osallistua taloudelliseen toimintaan, tehdä työtä ja kokea työpanoksensa olevan merkityksellinen ja tuottavan tulosta ja hyötyä → osallisuus.

Moninaisten ihmisten pääsy työelämään

- Tutkimuksemme etsii keinoja yhtäältä tunnistaa ja purkaa eriarvoisuudesta johtuvia työelämään ja koulutukseen pääsyn ja etenemisen esteitä ja toisaalta kehittää toimivia malleja tasa-arvon edistämiseksi.
  - Erilaiset erot ja kategoriat - käytännöt, kokemukset ja keskustelut.

- Tutkimuksen kautta etsitään käytännön keinoja työurien pidentämiseen, työhyvinvoinnin ja tasa-arvon edistämiseen.

- Positiivinen kierre työelämään:
  - Mentorointiohjelmat ja maahanmuuttajanaiset.

Maahanmuuttajuus työvoimana maaseudun pk-yrityksissä

- Pk-yritykset ovat merkittävä työllistäjä ja tämä rooli kasvaa tulevaisuudessa.
- Alueelliset erot maahanmuuttajien työllistymisessä.
- Miten yritysten ja työmarkkinoiden toiminta ylläpitää tai kykenee purkamaan työllistymisen esteitä ja maahanmuuttajien mahdollisuuksia työmarkkinoilla?
- Tietoa maaseudun pienyritysten roolista maahanmuuttajien työantajina ja työllistämisessä → ääni pk-yrityksille.

WEALLFINLAND.FI

Hanketta rahoittaa Suomen Akatemian yhteydessä toimiva strategisen tutkimuksen neuvosto (STN). Sen tehtävä on rahoittaa pitkäjänteistä ja ohjelmamuotoista tutkimusta, joka tuottaa ratkaisuja merkittäviin suomalaisen yhteiskunnan haasteisiin.
WWW.AKA.FI/STN

Projektet finansieras av rådet för strategisk forskning (RSF) vid Finlands Akademi. RSF har till uppgift att finansiera långsiktig forskning i programform vars ändamål är att finna lösningar på viktiga utmaningar i det finländska samhället.
WWW.AKA.FI/SV/RSF

The Project is funded by the Strategic Research Council (SRC) at the Academy of Finland. SRC provides funding to long-term and programme-based research aimed at finding solutions to the major challenges facing Finnish society.
WWW.AKA.FI/EN/ABOUT-US/SRC/

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

HANKEN

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

strateginen TUTKIMUS

SUOMEN AKATEMIA
FINLANDS AKADEMI
ACADEMY OF FINLAND